

NACRT
UGOVORA O KONCESIJI

_____ 2018. godine

SADRŽAJ

1. Definicije

2. Predmet koncesije

2.1. Pojam

3. Namjena koncesije

3.1. Obaveze Koncesionara

4. Vrijeme trajanja

4.1. Rok trajanja koncesije

5. Koncesiona naknada

5.1. Opšte odredbe

5.2. Bankarska garancija za koncesionu naknadu

6. Naknada za usluge - tarife

6.1. Pojam i način određivanja cijena usluga tarifa

7. Korišćenje pilotaže

7.1. Pilotaža

8. Viša sila

8.1. Opšte odredbe

8.2. Posljedice nastupanja više sile

8.3. Finansijsko poravnanje

8.4. Produženje koncesije

8.5. Način preduzimanja mjera kod nastupanja više sile

9. Promijenjene okolnosti

9.1. Opšte odredbe

9.2. Način preduzimanja mjera kod nastanka promijenjenih okolnosti

10. Zaštita prava Koncesionara

10.1. Primjena zakona

10.2. Naknada

11. Ustupanje koncesije

11.1. Opšte odredbe

12. Rizici

12.1. Obaveze Koncesionara

12.2. Izuzeci od odgovornosti

13. Sigurnost i bezbjednost

13.1. Obaveze Koncesionara

13.2. Postupanje po nalogima i uputstvima inspekcije sigurnosti plovidbe

14. Bezbjednost plovnih i lučkih objekata

14.1. Obaveze Koncesionara

15. Životna sredina

15.1. Princip opreza

15.2. Dozvole

15.3. Nezgode

15.4. Mjere za otklanjanje štetnih posljedica

15.5. Primjena međunarodnih pravilnika

16. Prestanak Ugovora

16.1. Oduzimanje koncesije

16.2. Slučajevi prestanka ugovora

17. Troškovi i takse

17.1. Obaveze Koncesionara

18. Registracija koncesionog Ugovora

18.1. Opšte odredbe

19. Završne odredbe

19.1. Pravo iz Ugovora

19.2. Tumačenje Ugovora

19.3. Rješavanje sporova

19.3.1. Pregovori

19.3.2. Arbitraže

19.4. Obavještenja

19.5. Rokovi

19.6. Jezik Ugovora

19.7. Izmjene i dopune Ugovora

19.8. Primjerci Ugovora

19.9. Stupanje na snagu Ugovora

Na osnovu čl. 6, 7, 8, 9, 18, 20 i 34 Zakona o koncesijama (Sl. list CG 8/09) , čl. 14,16,18 i 20 Zakona o lukama (Sl. list CG 51/08),

Ugovorne strane:

1. **Vlada Crne Gore**, koju zastupa Vladimir Stjepčević, direktor Lučke uprave(U daljem tekstu: Koncedent);
2. “ _____, adresa: _____, koju zastupa (U daljem tekstu: Koncesionar);

Dana _____ 2018. godine _____, zaključuju:

UGOVOR O KONCESIJI

Zajedno označeni u tekstu i sa „**Ugovorne strane**“

Pri čemu je luka Bar trgovačka luka dostupna za međunarodni i unutrašnji saobraćaj morskim putem.

Pri čemu lukom Bar upravlja Koncedent u skladu sa Zakonom o lukama i svim pozitivnopravnim propisima Crne Gore.

Pri čemu se pružanje lučkih usluga – lučka pilotaža u luci Bar vrši u skladu sa crnogorskim pozitivnopravnim propisima kojima se uređuju koncesije, a naročito Zakonom o lukama, Zakonom o koncesijama i Zakonom o sigurnosti pomorske plovidbe.

Pri čemu je Vlada Crne Gore dodijelila koncesiju Koncesionaru u skladu sa odlukom _____ od _____ 2018.godine i strane su se sporazumjele o uslovima pod kojima se upravlja ovom koncesijom.

Pri čemu su uslovi u vezi sa ovom koncesijom uređeni ovim Ugovorom.

1. DEFINICIJE

Akvatorijum je površina mora sa vodnim tijelom i morskim dnom.

Bankarska garancija za koncesionu naknadu je garancija za dobro izvršenje posla, koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv i koju daje prihvatljiva banka koja ima kreditni rejting najmanje BBB, prema STANDARD AND POOR agenciji.

Indeks potrošačkih cijena označava indeks koji Vlada Crne Gore objavljuje svakog mjeseca. Ako se indeks potrošačkih cijena zvanično zamijeni nekim drugim indeksnim brojem, u tom slučaju će shodno tome biti izvršeno usklađivanje.

Koncesionar je pravno lice kojem je ova koncesija dodijeljena.

Lučka uprava je Organ uprave u sastavu Ministarstva saobraćaja i pomorstva (MSP) nadležan za kontrolu izvršavanja Ugovora o koncesiji na dnevnoj osnovi.

Lučka uprava obavlja poslove definisane članom 9 Zakona o lukama, u okviru kojih, između ostalog, vrši upravne i sa njima povezane stručne poslove koji se odnose i na nadzor nad korišćenjem luke, pružanjem lučkih usluga i obavljanjem ostalih djelatnosti u luci i obezbjeđenje uslova za obavljanje pomorskog saobraćaja i lučkih usluga u luci i na sidrištu luke, druge poslove u skladu sa zakonom.

Lučki objekti predstavljaju sve obalne ili objekte na vodi, plovne objekte koji se koriste za pristajanje i privez plovila, iskrcaj i ukrcaj putnika i posade, prevoz putnika, kao i ostali takvi objekti koji su neophodni za funkcionisanje luke ili za javnu upotrebu.

Luka je područje mora i zemljišta povezanog sa morem, sa izgrađenim i neizgrađenim obalama, gatovima, lukobranima, objektima, uređajima i postrojenjima namijenjenim za pružanje lučkih usluga i obavljanje drugih djelatnosti koje su s njima u privrednoj, saobraćajnoj ili tehnološkoj vezi.

Koncesiona djelatnost je pravo pružanja Lučke usluge – lučke pilotaže, dodijeljeno Koncesionaru od strane Koncedenta za davanje stručnih savjeta pomorskog pilota zapovjedniku plovnog objekta za vođenje plovnog objekta i sigurne plovidbe u luci Bar.

Naknada za lučke usluge su naknade koje prima Koncesionar za lučke usluge koje obavlja.

Pilotaža je vođenje plovnog objekta od stručnih osoba i davanje stručnih savjeta zapovjedniku plovnog objekta radi sigurne plovidbe u lukama, tjesnacima i drugim područjima unutrašnjih morskih voda i teritorijalnog mora, shodno članu 35 stav 1 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014, 47/2015, 71/2017).

SOLAS je Međunarodna konvencija za sigurnost života na moru;

Ugovor o koncesiji za pružanje lučke usluge – lučka pilotaža je pisani ugovor kojim se uređuju međusobna prava i obaveze između Koncedenta i Koncesionara u vezi sa ovom koncesijom, u daljem tekstu: „*ovaj ugovor*“. „Ugovor“ označava ovaj pisani ugovor zaključen na određeni vremenski period između Koncedenta i Koncesionara, a kojim se uređuju međusobna prava i obaveze;

Ugovor o prenosu je ugovor kojim Koncesionar može prava iz ovog ugovora, djelimično ili u cjelosti, uz prethodnu saglasnost Koncedenta, prenijeti na treće lice shodno ZOL;

Viša sila označava okolnost izvan nečije kontrole, spoljni događaj koji je izvanredan i neotklonjiv i tumačiće se u duhu odredbi Zakona o obligacionim odnosima Crne Gore;

ZOL je Zakon o lukama ("Službeni list CG", br. 51/2008, 40/2011 i 27/2013);

ZSP je Zakon o sigurnosti pomorske plovidbe ("Službeni list CG", br. 62/2013, 06/2014, 47/2015 i 71/2017);

ZOO je Zakon o obligacionim odnosima („Službeni list Crne Gore“, br. 47/08);

ZOK je Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore“, br. 08/09);

ZPUŽS je Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Službeni list RCG“, br. 80/05 i „Službeni list Crne Gore“, br. 27/13 i 52/16);

ZOBZBL je Zakon o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka ("Službeni list CG", br. 53/2016 od 11.8.2016. godine).

2.PREDMET KONCESIJE

2.1 Pojam

Predmet koncesije predstavlja pravo na obavljanje lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar.

3.NAMJENA KONCESIJE

Namjena koncesije je da se obezbijedi vršenje lučke usluge- lučke pilotaže u luci Bar saglasno svim domaćim i međunarodnim propisima i standardima.

3.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar je obavezan da u periodu na koji je zaključen Ugovor o koncesiji obavlja poslove koji su predmet koncesije, profesionalno, stručno, u duhu dobrog domaćina, i na nediskriminatorskoj osnovi omogućavajući lučku uslugu – lučku pilotažu svim zainteresovanim stranama pod istim uslovima poslovanja.

Koncesionar je dužan da za svo vrijeme trajanja ovog ugovora obezbijedi sledeće uslove, i to da:

- 1) je registrovano u Centralnom registru privrednih subjekata za obavljanje pilotaže;
  - 2) ima najmanje jedan pilotski plovni objekat;
  - 3) ima najmanje jednu fiksnu VHF radio- stanicu;
  - 4) ima najmanje četiri zaposlena pilota sa pilotskom legitimacijom;
  - 5) ima najmanje četiri prenosne VHF radio- stanice;
  - 6) ima zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 ZSPP.
- 7) ima važeće rješenje Ministarstva saobraćaja I pomorstva kojim se odobrava pravnom licu da može da vrši poslove pilotaže u luci Bar.

U ispunjavanju uslova iz tačke 6, koji se odnosi na zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, koncesionar je dužan da uz zaključen ugovor o osiguranju za brod zapremine 91 740 BT/GT, LOA 294,13 (najveći brod kome je pružena usluga pilotaže u prethodne tri godine), dostavi I mišljenje Agencije za nadzor osiguranja o relevantnosti priloženog Ugovora o osiguranju.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ovog ugovora obezbijedi blagovremenu I adekvatnu obnovu istekle dokumentacije koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 ZSPP i predstavljala je uslov za dodjelu koncesije, i da istu u originalu dostavi Koncedentu u roku od 7 dana od dana pribavljanja.

Koncesionar je dužan da obezbijedi vršenje pilotaže 24 sata dnevno na nediskriminatorskoj osnovi svim zainteresovanim stranama pod istim uslovima poslovanja, kao i da vodi pilotski dnevnik i obezbijedi obuku pilota.

Dnevnik se vodi za svaku kalendarsku godinu u vidu tvrdo ukoričene knjige sa numerisanim stranicama i u elektronskoj formi.

Na zahtjev Koncedenta Koncesionar je dužan dostaviti pilotski dnevnik na uvid.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ovog ugovora ima najmanje jedan pilotski plovni objekat koji ispunjava sledeće uslove, odnosno da ima:

- 1) trup koji može da izdrži plovidbu po najtežim vremenskim uslovima i udare prilikom pristajanja uz bok broda;
- 2) dva motora sa odvojenim osovina i propelerima koji mu daju brzinu i bolje manevarske sposobnosti prilikom pristajanja uz bok broda;
- 3) odbojnik koji ovičuje pilotski plovni objekat sa svih strana (osim krme) i omogućava ublažavanje udara prilikom pristajanja uz bok broda;
- 4) stepenice koje omogućavaju sigurniji prelaz sa pilotskog plovnog objekta na brod;
- 5) ogradu po kojoj se sa lijeve, desne i pramčane strane slobodno kliza sigurnosna kuka pomagača pilota;
- 6) dva koluta za spašavanje sa sigurnosnim konopom;
- 7) pojaseve za spašavanje;

- 8) dvije rašlje (kuke) sa rukohvatom dužine od najmanje dva metra;
- 9) jednu fiksnu VHF radio-stanicu;
- 10) jednu prenosivu VHF radio-stanicu.

Ukoliko se pilotski plovni objekat za vrijeme trajanja ovog ugovora stavi van upotrebe, Koncesionar je dužan da obezbijedi drugi pod istim uslovima i o tome bez odlaganja obavijesti koncedenta.

Ukoliko se za vrijeme trajanja ovog ugovora utvrdi da koncesionar nema pilotski plovni objekat za obavljanje Lučke usluge – lučke pilotaže ili neki drugi uslov iz člana 36 stav 2 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe - ZSP, Koncesionaru će se ukinuti Odobrenje Ministarstva.

Trup pilotskog plovnog objekta treba da bude crvene ili plave boje sa bijelim nadgrađem.

Plovni objekat i oprema moraju stalno biti u ispravnom i funkcionalnom stanju za vrijeme trajanja ovog ugovora.

Koncesionar je obavezan da za vrijeme vršenja pilotaže obezbijediti aktivno davanje savjeta zapovjedniku plovnog objekta prisustvom pilota na zapovjedničkom mostu, i koordinacijom drugog pilota iz centra za nadzor i kontrolu pomorskog saobraćaja u Lučkoj kapetaniji Bar.

Koncesionar je obavezan da primjenom preventivnih i korektivnih mjera spriječi ili otkloni posljedice pomorske nezgode nastale greškom ili nepažnjom u radu koncesionara, a koja može prouzrokovati ugrožavanje ljudskih života, imovine i zagađenje životne sredine sa plovila tokom obavljanja lučke usluge, te u obavljanju usluge uvede međunarodne standarde u oblasti sigurnosti i bezbjednosti plovidbe i zaštite životne sredine.

Pored navedenog koncesionar je obavezan da obavlja poslove na moderan i produktivan način, u skladu sa pozitivnopravnim propisima i standardima domaće i međunarodne prakse.

4. VRIJEME TRAJANJA

4.1 Rok trajanja koncesije

Ovaj Ugovor se zaključuje na rok od ____ godina.

5. KONCESIONA NAKNADA

5.1 Opšte odredbe

Koncesionar će koncedentu plaćati godišnju koncesionu naknadu. Godišnja koncesiona naknada se sastoji od fiksne i varijabilne naknade.

Koncesionar će koncedentu plaćati fiksnu godišnju naknadu u iznosu od _____€

Ova fiksna naknada se vezuje za indeks potrošačkih cijena, koji se primjenjuje na dan zaključenja ovog Ugovora, i usklađivaće se svake godine prema novom indeksu, s tim da je povećanje koje je rezultat usklađivanja ograničeno pravno dozvoljenim procentima.

Godišnja fiksna naknada se plaća jednom godišnje, unaprijed, u prva tri mjeseca, najkasnije do 31. marta tekuće godine.

Godišnja varijabilna koncesiona naknada se plaća 15 dana po dobijanju rješenja od strane Koncedenta, najkasnije do 31.03 tekuće godine, za prethodnu godinu, na sledeći način:

-ukoliko je godišnji prihod društva iznad 200.000 eura pa do 350.000 €, godišnja varijabilna je 1,5% godišnjeg prihoda društva;

- ukoliko je godišnji prihod društva iznad 350 000 eura godišnja varijabilna je 1% godišnjeg prihoda društva.

Bankarska garancija za koncesionu naknadu

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja Ugovora o koncesiji obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu garanciju), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koju izdaje banka, koja ima ili obezbjeđuje kreditni rejting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, ili druge prihvatljive banke u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane Ugovorom o koncesiji.

U roku podnijeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje Ugovora.

5.2. Bankarska garancija za koncesionu naknadu

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja Ugovora o koncesiji obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu garanciju), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koju izdaje banka, koja ima ili obezbjeđuje kreditni rejting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane Ugovorom o koncesiji.

U roku podnijeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje Ugovora.

6. NAKNADA ZA USLUGE - TARIFE

6.1 Pojam i način određivanja cijena usluga tarifa

Maksimalni iznos naknada – tarifa za obavljanje lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar u skladu sa članom 12 stav 2 Zakona o lukama (Sl. List CG br. 51/2018 i 27/2013) utvrđuje Lučka uprava Crne Gore.

Koncesionar je dužan da tarife (naknade za pružene usluge) za obavljanje lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar, dostavlja na prethodnu saglasnost Nadležnom organu u skladu sa stavom 1 ovog člana.

Koncesionar je obavezan da za svaku izmjenu tarife, prije primjene u praksi, istu dostavi Lučkoj upravi Crne Gore na prethodno odobrenje. Lučka uprava je dužna da u roku od 30 dana dostavi pisani stav u vezi predložene tarife.

Koncesionar je dužan da javno objavi odobrene Tarife (cjenovnik) usluga za obavljanje lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar u Službenom listu Crne Gore.

Koncesionar se obavezuje da pružene usluge komitentima fakturiše, kao svoj direktni prihod, isključivo u skladu sa odobrenim i javno objavljenim Tarifama (Cjenovnikom).

Koncesionaru je izričito zabranjeno da naplaćuje naknade za obavljene usluge (tarife) koje su veće od iznosa iz Tarifnika (cjenovnika) odobrenog od Nadležnog organa i javno objavljenog u Službenom listu Crne Gore.

7. KORIŠĆENJE PILOTAŽE

7.1 Pilotaza

Lučka pilotaža je obavezna za plovne objekte na području luke Bar shodno članu 37 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe.

Izuzetno, lučka pilotaža nije obavezna za:

- 1) crnogorske ratne brodove i crnogorske javne plovne objekte;
- 2) putničke i Ro-Ro putničke brodove koji plove na redovnoj liniji, ukoliko zapovjednik ima položen pilotski ispit za to područje luke;
- 3) brodove do 500 BT bez obzira na državnu pripadnost, ako ne prevoze opasne ili štetne materije u tečnom stanju ili utečnjene gasove.

Zapovjednik plovnog objekta može da zatraži pilotažu i u navedenim slučajevima.

Lučka pilotaža obavezna je i za brod koji se premješta u luci sa jedne operativne obale na drugu ili se pomiče uzduž operativne obale upotrebom pogonske mašine.

Zapovjednik plovnog objekta je dužan da zatraži lučku pilotažu, najkasnije dva sata prije uplovljenja, isplovljenja, premještanja ili pomicanja plovnog objekta.

Organizacija službe za pilotiranje, stručna sprema i odgovarajuća ovjera, međusobne odgovornosti pilota i zapovjednika pilotiranih plovnih objekata i naknade za pilotiranje, definisane su posebnim propisima.

Koncesionar je dužan dostavljati Koncedentu kvartalni (tromjesečni) izvještaj, koji sadrži broj i specifikaciju obavljenih pilotaža, kao i ostvareni prihod po ovom osnovu, u finansijskom iskazu.

Na zahtjev Koncedenta, Koncesionar je obavezan dostaviti kopije računovodstvenih kartica, koje se odnose na komitente, kojima je u obračunskom razdoblju pružena usluga iz predmeta ovog ugovora, ili na drugi prihvatljiv način, nadležnom organu uprave omogućiti uvid u poslovne knjige, radi kontrole obračuna finansijskog obima prometa.

Porez na dodatu vrijednost i druge poreze, Koncesionar će obračunavati u skladu sa propisima i iskazivati na računima koji se ispostavljaju korisnicima usluga.

Kada pilot pruža usluge pilotaže dužan je primjenjivati sistem izvještavanja plovnog objekta kojim upravlja i svaki put na zahtjev Lučke kapetanije dati tražene podatke, u skladu sa posebnim propisima.

Prije ulaska na plovni objekat, pilot će se upoznati sa trenutnim stanjem saobraćajne situacije u luci Bar, trenutnim navigacionim upozorenjima i vremenskim uslovima, kao i trenutnim stanjem pomorske signalizacije.

Ukrcavanje i iskrcavanje pilota treba da bude u skladu sa IMO zahtjevima i IMPA preporukama.

Pilot će odbiti pilotiranje ako smatra da bi se pilotažom kršili propisi Luke ili ako brod nije sposoban za plovidbu.

Svaki put prije ukrcaja pilot će pročitati trenutni gaz plovnog objekta i prosljediće te podatke Lučkoj kapetaniji.

Pilot može izvršiti premiještanje broda u luci na način kako je to definisano Uredbom o načinu održavanja reda u lukama ("Sl. List CG", broj 44/17 od 06. Jula. 2017 godine).

U slučaju spriječenosti da pilotski brod isplovi zbog olujnog vremena postupati na način kojim će se obezbjediti sigurna plovidba broda i sigurnost putnika na brodu.

Pristajanje i odvezivanje plovnog objekta se izvodi uz asistenciju pilota.

Za vrijeme obavljanja pilotaže, pilot je dužan vršiti komunikaciju na VHF kanalu 16/12 sa Lučkom kapetanijom Bar, i sa VTS centrom Uprave pomorske sigurnosti(VTS Crna Gora – obalna stanica BARRADIO).

8.VIŠA SILA

8.1. Opšte odredbe

Viša sila je izuzetno nepremostiva i nepredvidiva okolnost, koja nastupi nakon zaključenja Ugovora o koncesiji i van je volje ugovornih strana i nije je moguće predvidjeti, izbjeći ili suzbiti.

8.2. Posljedice nastupanja više sile

Ako zbog nastupanja više sile izvršenje Ugovora postane objektivno nemoguće, obje ugovorne strane su oslobođene svojih daljih ugovornih obaveza.

U slučaju iz stava 1 primjenjuju se odredbe o posljedicama prijevremenog prestanka koncesionog odnosa.

Izuzetno od stava 1 ove tačke Koncesionar je dužan vršiti pilotažu kojom se preventivno obezbjeđuje sigurnost i bezbjednost plovidbe u luci Bar i zaštita mora od zagađenja sa plovnih objekata po zahtjevu Koncedenta uprkos višoj sili, ako je to objektivno moguće.

Ako Koncesionar ima sa ovim izvršavanjem posebne troškove i druge rashode, koji prelaze redovne rashode za izvođenje koncesije, ima pravo na finansijsko poravnanje, na način, da se za te dodatne troškove i rashode po prethodnom odobrenju Koncedenta smanji koncesiona naknada u okviru prvog godišnjeg obračuna nakon nastupanja posljedica više sile, ako Koncedent ne obezbijedi drugačiji način pokrića tih troškova.

Ako dodatne troškove i rashode nije moguće izmiriti iz koncesione naknade u skladu sa prethodnim stavom, Koncedent je dužan Koncesionaru nadoknaditi sve stvarne troškove koje je imao uslijed izvršenja iz stava 3 ove tačke.

Nijedna ugovorna strana ne smije ostvarivati svoja prava, koja joj po ovom Ugovoru ili po zakonu pripadaju zbog kršenja druge ugovorne strane, u slučaju da je kršenje nastalo nastupanjem više sile.

Ako je zbog više sile privremeno onemogućeno izvršavanje bilo kakve obaveze iz ovog Ugovora, rok za ispunjenje obaveza se produžava i to najmanje za vrijeme trajanja više sile.

Ako događaj više sile traje više očigledno duži vremenski period i takve je prirode, da ugrožava finansijsku ravnotežu Ugovora, svaka ugovorna strana ima pravo raskinuti Ugovor sa pisanim obavještenjem drugoj ugovornoj strani.

8.3. Finansijsko poravnanje

Finansijsko poravnanje u smislu tačke 8.2 stav 4 i 5 predlaže Koncesionar Koncedentu na način, da u prijedlogu navede iznos dodatnih troškova i rashoda u roku od 7 dana, od kada su mu poznati odnosno bi mu morali biti poznati.

Ugovorne strane se obavezuju, da će se odmah, a najkasnije u roku od 7 dana, nakon podnošenja prijedloga sastati, kako bi raspravljale i u dobroj vjeri se dogovarale o takvom prijedlogu u svijetlu finansijskih posljedica predmetnog događaja više sile za Koncesionara.

8.4. Produženje koncesije

Zahtjev o produženju koncesije Koncesionar je dužan podnijeti Koncedentu u roku od 30 dana od dana prestanka Više sile.

Rok trajanja koncesije se može produžiti samo za period za koji koncesionar nije mogao koristiti koncesiju usljed više sile.

8.5. Način preduzimanja mjera kod nastupanja više sile

Ugovorna strana, koja ne može ispunjavati obaveze po ovom Ugovoru zbog više sile, dužna je o nastupu tog događaja odmah, a najkasnije u roku od 7 dana obavijestiti drugu ugovornu stranu.

Obavještenje mora sadržati podatke o nastupu i prirodi događaja i njegovim potencijalnim poslasticama.

Ako za ugovornu stranu nastupi nemogućnost ispunjenja obaveza iz ovog Ugovora zbog nastupanja više sile, a o tome ne obavijesti drugu ugovornu stranu, gubi pravo korišćenja više sile kao razlog, opravdanje ili osnov za ostvarivanje drugih prava, koja bi inače imala zbog nastupanja više sile.

Za vrijeme trajanja više sile ugovorne strane će se sa najboljim namjerama truditi smanjiti svu štetu, gubitke, kašnjenja ili smetnje, koje nastanu za vrijeme trajanja više sile.

9. PROMIJENJENE OKOLNOSTI

9.1. Opšte odredbe

Ako poslije zaključenja Ugovora nastupe okolnosti koje se nijesu mogle predvidjeti, a koje otežavaju ispunjenje obaveze bilo koje ugovorne strane u toj mjeri da bi joj ispunjenje obaveze postalo pretjerano otežano ili bi joj takvo ispunjenje obaveze nanijelo pretjerano veliki gubitak, na zahtjev te ugovorne strane može se izmijeniti ili raskinuti ovaj Ugovor.

Za promijenjene okolnosti se smatraju i propisi, pojedinačna akta ili mjere organa Koncedenta, koje predstavljaju sprovođenje imperativnih odredbi zakona i drugih propisa u Crnoj Gori.

Kod nastanka promijenjenih okolnosti ugovorne strane se moraju odmah međusobno obavjestiti i dogovoriti o sprovođenju Ugovora o koncesiji u takvim uslovima.

Uprkos promijenjenim okolnostima, Koncesionar je obavezan da ispunjava obaveze iz Ugovora o koncesiji.

Izmjena i raskid Ugovora ne može se zahtijevati, ako je ugovorna strana koja se poziva na promijenjene okolnosti bila dužna da u vrijeme zaključenja Ugovora uzme u obzir te okolnosti ili ih je mogla predvidjeti ili izbjeći.

9.2. Način preduzimanja mjera kod nastanka promijenjenih okolnosti

U slučaju promijenjenih okolnosti iz prethodne tačke ovog Ugovora ugovorna strana, koju pogode takve okolnosti, dužna je o tom događaju obavjestiti drugu ugovornu stranu najkasnije u roku od 60 dana od nastanka promijenjene okolnosti.

Obavještenje mora biti potkrijepljeno sa dokumentacijom, koja je u tom momentu na raspolaganju i koja opisuje prirodu okolnosti, iznos troškova, koji su nastali ili treba da nastaju u vezi sa promijenjenom okolnošću.

Obavještenje mora biti dopunjeno sa dodatnom dokumentacijom.

Ugovorne strane će se, ako je to potrebno, sastati u roku od 10 dana od obavještenja iz stava 1 ove tačke, kako bi razmotrile eventualno aneksiranje ovog Ugovora sa namjenom, da se uspostavi ugovorna ravnoteža zbog nastanka promijenjenih okolnosti.

10. ZAŠTITA PRAVA KONCESIONARA

10.1. Primjena zakona

Koncesionaru se garantuju prava predviđena ovim Ugovorom, zakonodavstvom Crne Gore i međunarodnim propisima.

10.2. Naknada

Ukoliko Koncedent donese bilo kakav pravni akt kojim se neopravdano ili neosnovano onemogućuju, lišavaju ili ograničavaju prava Koncesionara u smislu predmeta koncesije, Koncesionar ima pravo na naknadu u visini tržišne vrijednosti koju odredi nezavisni finansijski ekspert.

Naknada u visini tržišne vrijednosti isključuje naknadu za izgubljenu dobit.

11. USTUPANJE KONCESIJE

11.1 Opšte odredbe

Koncesionar, uz prethodnu saglasnost Koncedenta shodno ZOL, može prenijeti dio ili sva prava i obaveze iz ovog Ugovora na treće lice, putem Ugovora o prenosu, pod uslovom da novi koncesionar ispunjava najmanje iste uslove kao i koncesionar u vrijeme zaključenja ovog ugovora.

Prenos prava i obaveza iz prethodnog stava ne oslobađa Koncesionara odgovornosti za ispunjenje obaveza iz ovog Ugovora. U slučaju zaključenja Ugovora o prenosu takvim ugovorom moraju jasno da se definišu:

1. Akvatorij čije se pravo korišćenja prenosi Ugovorom o prenosu.
2. Obaveze iz ovog ugovora za čije je izvršenje pored Koncesionara odgovorno i lice sa kojim je zaključen Ugovor o prenosu.
3. Trajanje i uslovi raskida Ugovora o prenosu.
4. Način kontrole obaveza koje se odnose na novog koncesionara.

12. RIZICI

12.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar mora za svo vrijeme trajanja ovog ugovora u svakom momentu da ima važeću potvrdu osiguranja ili druge odgovarajuće finansijske garancije kojima se pruža pokriće od svih vrsta rizika prema trećim licima, zaposlenima, pilotaži plovnih objekata, opremi za rad i drugim sredstvima koja omogućavaju obavljanje koncesione djelatnosti.

U ispunjavanju uslova iz Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe član 36 stav 2 tačka 6, koji se

odnosi na zaključen ugovor o osiguranju od odgovornosti pilota za vrijeme pilotaže plovnim objektom u skladu sa članom 42 Zakona o sigurnosti pomorske plovidbe, koncesionar je dužan da uz zaključen ugovor o osiguranju za brod zapremine 91 740 BT/GT, LOA 294,13 (najveći brod kome je pružena usluga pilotaže u prethodne tri godine), dostavi I mišljenje Agencije za nadzor osiguranja o relevantnosti priloženog Ugovora o osiguranju.

Koncesionar se obavezuje da na dan zaključenja Ugovora o koncesiji obezbijedi bankarsku garanciju za dobro izvršenje posla (činidbenu), koja je nezavisna, bezuslovna, neopoziva i naplativa na prvi poziv, koju izdaje banka, koja ima ili obezbjeđuje kreditni rejting od najmanje BBB, prema Standard and Poor agenciji, u iznosu koji pokriva vrijednost godišnje fiksne koncesione naknade definisane Ugovorom o koncesiji.

U roku podnijeta garancija iz stava 1 ove tačke, uslov je za zaključenje Ugovora.

Koncesionar je dužan da za vrijeme trajanja ovog ugovora obezbijedi blagovremenu i adekvatnu obnovu istekle dokumentacije koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 ZSP i predstavljala je uslov za dodjelu koncesije, i da istu u originalu dostavi Koncedentu.

13. SIGURNOST I BEZBJEDNOST

13.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar je obavezan da se strogo pridržava svih zakona, podzakonskih akata i ostalih akata kojima se zakoni i podzakonski propisi primjenjuju, o sigurnosti plovnih i lučkih objekata i postrojenja, o sigurnosti plovidbe i logistike i saobraćaja uopšte, kao i dobre prakse u ovom sektoru. Ista obaveza primjenjuje se i na sva opšta i posebna uputstva, odnosno smjernice i naloge Koncedenta ili drugih nadležnih organa uprave.

Koncesionar garantuje za ispunjenost uslova propisanih međunarodnim i domaćim propisima o zaštiti ljudskih života na moru.

U vezi s tim dužan je da preduzima sve tehničke i druge neophodne mjere opreza.

Koncesionar je, s tim u vezi, odgovoran za otklanjanje posljedica ili naknadu štete uključujući i onu koja je prouzrokovana bilo kojom mogućom nezgodom, i da obešteti Koncedenta u vezi sa svim potraživanjima trećih lica, ukoliko je posljedica pomorske nezgode nastala nepravilnošću u radu Koncesionara.

13.2 Postupanje po nalogima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe

Koncesionar je obavezan da postupa u skladu sa svim nalogima i uputstvima inspektora sigurnosti plovidbe i da bez odlaganja izvještava o svakom incidentu ili nezgodi lučku kapetaniju u skladu sa posebnim propisima.

14. BEZBJEDNOST PLOVNIH I LUČKIH OBJEKATA

14.1 Obaveze Koncesionara

Koncesionar je dužan da u vršenju koncesione djelatnosti obezbijedi punu primjenu Zakona o bezbjednosnoj zaštiti brodova i luka drugih domaćih i međunarodnih propisa kojima se uređuje bezbjedonosna zaštita brodova i luka.

15. ZIVOTNA SREDINA

15.1 Princip opreza

Koncesionar je dužan da se pridržava međunarodnih i domaćih propisa, zakona ili podzakonskih akata i dobre prakse u obavljanju lučke usluge – lučke pilotaže u luci Bar na način kojim se umanjuje opasnost od pomorske nezgode koja bi izazvala zagađenje životne sredine.

15.2 Dozvole

Koncesionar će u svako vrijeme biti u posjedu svih neophodnih dozvola i odobrenja koja se zahtijevaju za obavljanje svih njegovih djelatnosti.

Koncesionar je dužan da dostavi Koncedentu po jedan primjerak svih zahtjeva za dozvole, dobijenih dozvola i dokumenata podnesenih nadležnim organima uprave radi izdavanja dozvola. Ovo dostavljanje dokumenata ima samo za cilj obavještanje i nema negativno dejstvo u vezi sa odgovornostima Koncesionara ili obavezom Koncedenta.

15.3 Nezgode

U slučaju zagađenja životne sredine ili ekološki štetnih djelovanja, Koncesionar je dužan da odmah obavijesti nadležni organ državne uprave i Koncedenta.

Koncesionar je obavezan da preduzme sve neophodne mjere radi otklanjanja posljedica nesreće prema trećim licima i Koncedentu iz domena svoje koncesione djelatnosti, koja je nastala njegovom krivicom.

Za vrijeme trajanja ove koncesije, Koncedent može uvesti neophodne mjere kojih je Koncesionar dužan da se pridržava da bi se otklonile posljedice takvog zagađenja ili djelovanja.

15.4 Mjere za otklanjanje štetnih posljedica

Koncesionar je dužan da navedene mjere iz tačke 15.3 stav 2 ovog Ugovora, preduzme o svom trošku.

15.5 Primjena međunarodnih pravilnika

Obavezuje se Koncesionar da u okviru opšteg plana sigurnosti, bezbjednosti i zaštite životne sredine, primjenjuje odgovarajuće odredbe MARPOL 73/78, SOLAS 74, i druge konvencije i preporuke IMO-a i EU koje se odnose na sigurnost i bezbjednost plovidbe i zaštitu životne sredine.

16. PRESTANAK UGOVORA

16.1 Oduzimanje koncesije

Koncesident može oduzeti pravo za obavljanje pilotaže Koncesionaru ako utvrdi da:

- je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije Koncesionara, osim u slučaju postupka reorganizacije po zakonu kojim se uređuje insolventnost privrednih društava, pod uslovom da Koncesionar izvršava obaveze iz ugovora;
- je pravo dato na osnovu netačno iskazanih podataka koji su od značaja;
- se obavljanjem predmetne djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja prava nije moglo predvidjeti, niti se može spriječiti osim oduzimanjem prava, odnosno prestankom obavljanja djelatnosti;
- Koncesionar izvrši prenos ugovora (prava) bez prethodne saglasnosti Koncedenta;
- Koncesionar ne poštuje red u luci i diskriminatorski se odnosi prema korisnicima lučke usluge;
- Koncesionar ne obavlja djelatnost u skladu sa ovim ugovorom;
- Koncesionar ne plaća koncesionu naknadu (fiksnu i/ili varijabilnu) u roku od 6 mjeseci
- Koncesionar ne poštuje odredbe Međunarodnih propisa i standarda, Mjerodavnog prava i primjenjivih pozitivno pravnih propisa u obavljanju pilotaže;
- je odobrenje Ministarstva saobraćaja i pomorstva za vršenje pilotaže ukinuto ili je prestalo da važi;
- Nije blagovremeno obnovio isteklu dokumentaciju koja proizilazi iz uslova datih u članu 36 stav 2 ZSP a predstavljala je uslov za dodjelu koncesije, i istu u originalu dostavio Koncedentu
- Ne poštuje ostale obaveze preuzete ovim Ugovorom.

U slučajevima iz prethodnog stava Koncedent će pozvati Koncesionara da u roku od 15 dana od prijema obavještenja otkloni nepravilnosti ukoliko je to moguće i izjasni se o uzroku nastanka istih.

Izjašnjavanje ne spriječava Koncedenta da oduzme pravo za obavljanje pilotaže.

Odluku o oduzimanju prava donosi Koncedent.

Ako je pravo za obavljanje djelatnosti oduzeto Koncesionar nema pravo na naknadu štete.

16.2 Slučajevi prestanka Ugovora

Ovaj Ugovor prestaje:

1. Istekom roka na koji je ovaj Ugovor zaključen;
2. Ako pravni sljedbenici ne zahtijevaju potvrđivanje koncesije u roku od 30 dana od prvog dana nemogućnosti obavljanja koncesione djelatnosti od strane Koncesionara, odnosno u slučaju brisanja Koncesionara iz registra privrednih društava;
3. Raskidom ugovora u skladu sa Zakonom o obligacionim odnosima Crne Gore i drugim pozitivnopravnim propisima;
4. Ako se Koncedent i Koncesionar sporazumiju o prestanku ovog Ugovora;
5. Oduzimanjem koncesije od strane Koncedenta.

17. TROŠKOVI I TAKSE

17.1 Obaveze Koncesionara

Takse i registraciona prava koja proizilaze iz ovog Ugovora, kao i svi porezi, padaju na teret Koncesionara.

Strane su saglasne da izvrše registraciju ovog Ugovora.

18. REGISTRACIJA KONCESIONOG UGOVORA

18.1 Opšte odredbe

Ovaj koncesioni Ugovor se registruje u registru ugovora o koncesiji koji vodi Komisija za koncesije Crne Gore i u Registru koncesija u lukama koji vodi Lučka uprava.

Sve promjene u vezi sa zaključenim koncesionim ugovorima registruju se u registru ugovora o koncesiji, po hronološkom redu.

Registar u kome je registrovan ovaj Ugovor o koncesiji sadrži podatke o: nazivu koncesionara, nazivu koncedenta, predmetu koncesije, datumu zaključenja ugovora o koncesiji, i vremenu trajanja koncesije.

Registar koji vodi komisija za koncesije Crne Gore objavljuje se na internet stranici.

19. ZAVRŠNE ODREDBE

19.1. Pravo iz Ugovora

Na odnose iz ovog Ugovora odnosno u vezi sa njim se isključivo primjenjuju pozitivno pravni propisi koji su na snazi u Crnoj Gori.

19.2. Tumačenje ugovora

Kod tumačenja Ugovora treba uzeti u obzir zajednički cilj ugovornih strana i značenje izraza u vrijeme zaključenja Ugovora.

Prestanak važenja jednog dijela ovog Ugovora ne utiče na važenje ostalih djelova, osim ako se radi o takvom dijelu Ugovora, čije nevaženje ima za posledicu, da nije postignut zajednički cilj Ugovora.

19.3. Rješavanje sporova

Ugovorne strane će se truditi, da sve eventualne sporove riješe sporazumno, sa konstruktivnim dogovaranjem, polazeći od načela savjesnosti i poštenja.

U slučaju spora, koji bi nastao u vezi sa Ugovorom o koncesiji, svaka će ugovorna strana pismeno obavjestiti drugu ugovornu stranu o sporu u roku od 8 dana od nastanka spora.

Obavještenje mora sadržati opis prirode i posledica spora, opis kršenja, koje je prouzrokovalo spor i ako je to moguće, štetu, koja je možda već nastala ili je za očekivati da će nastati.

19.3.1. Pregovori

Ugovorne strane će se truditi da svaki spor riješe što prije pregovorima, na osnovu načela savjesnosti i poštenja.

Ako pregovori ne dovedu do razrješenja spora ili da bilo koja od ugovornih strana opstruira pregovore, svaka ugovorna strana može predlagati pokretanje spora pred arbitražom.

19.3.2. Arbitraže

Ako ne dođe do sporazumnog rješenja spora, spor će se uputiti i pravosnažno riješiti na sljedeći način:

Sporove koji nastanu u primjeni ovog ugovora rješava nadležni sud u Podgorici.

19.4. Obavještenja

Za potrebe operativne primjene ovog Ugovora, Koncedenta zastupaju _____, direktor Lučke uprave, a Koncesionara _____.

Bez obzira na odredbu prethodnog stava navedena lica odnosno organ ovlašćeni su da od zastupnika i ovlašćenih strana prihvate bilo kakvu pravno relevantnu izjavu.

19.5. Rokovi

Kada je ovim Ugovorom određeno da je jedna ugovorna strana dužna učiniti nešto u određenom roku nakon obavještenja druge ugovorne strane, taj rok počinje teći sledećeg dana nakon prijema obavještenja, ako ovim Ugovorom nije izričito drugačije određeno.

Odgovor na obavještenje je blagovremen, ako je poslat preporučenom pošiljkom poslednjeg dana roka.

19.6. Jezik Ugovora

Ovaj Ugovor sačinjen je na crnogorskom jeziku.

19.7. Izmjene i dopune Ugovora

Izmjene i dopune ovog Ugovora vrši se aneksima na način i u postupku predviđenom za njegovo zaključivanje i isti se prilažu uz ovaj Ugovor i čine njegov sastavni dio.

Aneksi ovog Ugovora po svom redosledu zaključivanja označavaju se arapskim brojem.

Inicijativu za izmjene i dopune ovog Ugovora može dati svaka ugovorna strana.

Ugovorna strana koja je primila pismenu inicijativu za izmjenu i dopunu ovog Ugovora dužna je da se u roku od 30 dana izjasni o predloženoj inicijativi.

19.8. Primjerci Ugovora

Ovaj Ugovor je sastavljen u četiri istovjetna primjerka na crnogorskom jeziku, od kojih svaka od ugovornih strana zadržava po dva primjerka.

19.9. Stupanje na snagu Ugovora

Ovaj Ugovor stupa na snagu danom zaključenja.

U Kotoru, dana _____ .godine

ZA KONCEDENTA:

_____

ZA KONCESIONARA:

_____